

МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ СТАНОВНИШТВА ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

У овој лекцији обрађују се следеће теме:

1. Посебне мере за заштиту становништва од заразних болести;
2. Мере које се спроводе у случају ванредне епидемиолошке ситуације, односно када је проглашена епидемија од већег епидемиолошког значаја на територији РС;
 - Мера кућне изолације
 - Мера карантина у кућним условима
 - Мера личне заштите од инфекције
 - Превентивна мера ограничавања слободе кретања лицима у колективном смештају
 - Мере за заштиту становништва од заразних болести које министар здравља може да донесе ради спречавања уношења заразних болести у земљу

13. новембра 2020. године ступиле су на снагу измене и допуне Закона о заштити становништва од заразних болести.

На основу измена и допуна Закона, контролу спровођења мера личне заштите врши санитарна инспекција, а у случају епидемије заразних болести од већег епидемиолошког значаја ширих размера, као поверене послове, и комунална инспекција и комунална милиција.

Посебне мере за заштиту становништва од заразних болести

Мере за заштиту становништва од заразних болести представљају скуп свих активности које планирају, организују и спроводе органи Републике Србије, аутономне покрајине, јединица локалне самоуправе, привредни субјекти и правна лица, институти и заводи за јавно здравље и друге здравствене установе, здравствени радници и здравствени сарадници и физичка лица у циљу заштите становништва од заразних болести.



Заштита становништва од заразних болести врши се спровођењем општих, посебних, ванредних и других мера у складу са законом.

Посебне мере за заштиту становништва од заразних болести су:

- 1) рано откривање извора, резервоара и путева преношења заразе;
- 2) епидемиолошко испитивање и истраживање;
- 3) лабораторијско испитивање ради утврђивања узрочника заразних болести;
- 4) постављање дијагнозе заразне болести;

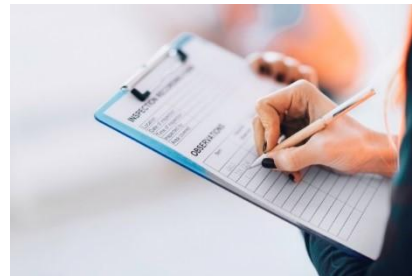
- 5) пријављивање;
- 6) превоз, изолација, кућна изолација и лечење;
- 7) здравствени надзор, карантин и карантин у кућним условима;
- 8) имунизација и хемиопрофилакса;
- 9) дезинфекција, дезинсекција и дератизација по епидемиолошким индикацијама;
- 10) здравствени прегледи одређених категорија запослених лица у објектима под санитарним надзором, као и одређених категорија становништва ради утврђивања носилаштва узрочника заразних болести;
- 10а) лична заштита од инфекције;
- 11) здравствено васпитање и образовање одређених категорија запослених лица;
- 12) информисање здравствених радника и становништва.

Посебне мере организују и непосредно спроводе здравствене установе, приватна пракса и правна лица која обављају и здравствену делатност, здравствени радници и органи државне управе.

**Мере које се спроводе у случају ванредне епидемиолошке ситуације,
односно када је проглашена епидемија од већег епидемиолошког значаја на
територији Републике Србије**

На предлог Комисије за заразне болести и Завода, најкасније у року од два дана достављања предлога, Министар проглашава појаву и престанак епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја, и наређује мере које се у том случају морају спроводити.

Предлог садржи: назив заразне болести, подручје захваћено епидемијом, мере које се у том случају - морају спроводити, начин њиховог спровођења и средства потребна за обезбеђивање спровођења тих мера.



У ванредним ситуацијама, Поред мера прописаних у члану 51 став 1 тачка 1 – 7, министар здравља, (на основу предлога Комисије и Завода) може наредити следеће мере које трају до престанка опасности:

- 1) забрану окупљања на јавним местима;
- 2) ограничење кретања становништва у подручју захваћеном ванредном ситуацијом;
- 3) забрану или ограничење путовања;
- 4) забрану или ограничење промета појединих врста робе и производа;
- 5) ванредну вакцинацију;

6) мере личне заштите од инфекције.

Кућна изолација је мера којом се налаже лечење у кућним условима и ограничава слобода кретања оболелим од заразне болести, а код којих није утврђено присуство ниједног симптома, или знака заразне болести и лицима оболелим од заразне болести код којих тежина болести не захтева лечење у болничким условима, током периода заразности. Ова мера се примењује у току епидемија заразних болести од већег епидемиолошког значаја, у складу са законом. Налаже је доктор медицине специјалиста за инфективне болести, или други доктор медицине у складу са наредбом министра, о чему обавештава епидемиолога територијално надлежног института, односно завода за јавно здравље или друге надлежне здравствене установе. Ближе услове и начин одређивања мере, органе, односно службе задужене за контролу и начин вршења контроле поштовања мере кућне изолације прописује Влада.

Карантин у кућним условима је мера којом се ограничава слобода кретања, и налаже праћење здравственог стања, здравим лицима која су била, или за која постоји сумња да су била у контакту са лицима зараженим од заразне болести, уколико се тим лицима не одређује мера карантина из члана 31 закона. Ова мера се може применити и према путницима у међународном саобраћају који улазе у Републику Србију из држава са неповољном епидемиолошком ситуацијом. Примењује се у току епидемија заразних болести од већег епидемиолошког значаја, у складу са законом и другим прописима. Доктор медицине специјалиста епидемиологије надлежног завода, односно института за јавно здравље, или друге надлежне здравствене установе одређује која лица подлежу овој мери и даје обавештење о трајању карантина у кућним условима, начину понашања и другим чињеницама од значаја за спровођење те мере. Дужина трајања карантина у кућним условима одређује се у времену трајања максималне инкубације одређене заразне болести, почев од момента последње изложености извору инфекције. Доктор медицине специјалиста епидемиологије писмено обавештава санитарног инспектора о лицима којима је потребно одредити меру карантина у кућним условима, ради доношења одговарајућег решења. Ближе услове и начин одређивања мере, органе, односно службе задужене за контролу и начин вршења контроле поштовања мере карантина у кућним условима прописује Влада.

Мере личне заштите од инфекције подразумевају обавезу коришћења личних заштитних средстава у складу са природом болести, одређено понашање у затвореном и/или на отвореном простору, на јавним и приватним окупљањима и друге прописане мере личне заштите којим се спречава или сузбија ширење заразне болести. Ове мере, у време проглашења епидемије, дужна су да спроводе сва лица у складу са прописима. Правна лица и предузетници који обављају делатност у објектима у којима бораве друга лица, дужни су да примене ове мере, и да одреде лице одговорно за непосредну примену тих мера. Контролу спровођења мера личне заштите врши санитарна инспекција, а у случају епидемије заразних болести од

већег епидемиолошког значаја ширих размера, као поверене послове, и комунална инспекција и комунална милиција. Мере личне заштите од инфекције, врсту личних заштитних средстава, простор, објекте и услове коришћења тих средстава, обавезе физичких и правних лица која обављају делатност или која користе или бораве у тим објектима, односно простору, начин вршења контроле и друга питања од значаја за примену мера личне заштите од инфекције ради спречавања или сузбијања ширења заразне болести, прописује Влада.

Превентивну меру ограничавања слободе кретања лицима у колективном смештају у циљу спречавања уношења инфекције у колектив наређује министар у случају епидемије заразних болести од већег епидемиолошког значаја, уколико постоје индикације. Ову меру министар може наредити за све врсте и све објекте колективног смештаја, или посебно за колективе у којима су смештена лица у повећаном ризику од тешких форми болести и смртог исхода услед инфекције. Министар, на предлог Завода, уз сагласност Комисије, у наредби одређује врсте колектива на које се мера односи, као и ближе услове и начин њеног спровођења код корисника, односно запослених у тим колективима. Контролу примене мере врши санитарни инспектор, у складу са законом.

Ради спречавања уношења заразних болести у земљу, сузбијања и спречавања њиховог преношења у друге земље, министар, на предлог Комисије и Завода, може наредити мере за заштиту становништва од заразних болести, и то:

- 1) забрану путовања у земљу у којој влада епидемија заразне болести;
- 2) забрану кретања становништва, односно ограничење кретања становништва у подручју захваћеном одређеном заразном болешћу, односно епидемијом те заразне болести;
- 3) забрану или ограничење промета појединих врста робе и производа;
- 4) обавезно учешће здравствених установа, других облика обављања здравствене делатности, других правних лица, предузетника и грађана у сузбијању заразне болести и коришћењу одређених објеката, опреме и превозних средстава ради сузбијања заразних болести;
- 5) обавезан лекарски преглед, лабораторијско испитивање или подношење извештаја о лабораторијском испитивању приликом уласка у земљу из одређених земаља, у складу са Међународним здравственим правилником.

Мере могу трајати најдуже док постоји опасност од уношења заразне болести у земљу, односно од ширења епидемије заразне болести.